Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 14 april 2021 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer H.F. van Oosterhout, de heer J. Otter, de heer R.E. Kleine, de heer R. van der Weide, de heer R. Wanders, de heer G.P. Rink
De commissieleden	:	de heer M. Meijer (VVD), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), mevrouw M. Hekhuis (Wakker Emmen), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer A. de Vries (PvdA), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer J.H. Koops (D66), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw M. Kuhl (PVV), de heer K. Bosma (PVV), de heer R.S. de Jong (Forum voor Democratie), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Voorstel is punt 7A meteen na punt 2 te behandelen. De agenda wordt met deze volgordewijziging vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium:

2A. Stand van zaken opvang vluchtelingen Oekraïne

Burgemeester Van Oosterhout licht de stand van zaken van de opvang van Oekraïense vluchtelingen toe. De oproep vanuit de coördinerende Veiligheidsregio Drenthe was om 2.000 opvangplekken in de provincie te regelen (landelijk 50.000). 11 april jl. is die situatie besproken tussen het Veiligheidsberaad en het kabinet. De eerste 50.000 worden binnen 3-4 weken landelijk bereikt. Het Rijk zou de opdracht overpakken om 3-4 grootschalige opvanglocaties (tentenkampen) te realiseren als de vluchtelingenstroom zich doorzet. 50.000 is in absolute zin behoorlijk veel. Gezien de miljoenen vluchtelingen die nu rondom de Oekraïense grenzen verblijven, is dat relatief heel weinig. Op de locaties die later zijn ingericht, begint het qua personeel en materieel te knellen: tekort aan bedden en huishoudelijke apparatuur e.d. Het lijkt erop dat de grote tentenkampen vanwege vergunningen, materialen etc. niet gaan lukken en dan komt landelijk een taakstelling om de extra 50.000 plekken te regelen. Daartoe moeten gemeenten accommodaties als hotels en vakantieparken gaan exploiteren, zoals dat in de Kerst is gebeurd met de overloop vanuit Ter Apel. Gezien de al grote druk op de ambtelijke organisatie loopt de personele inzet verder vast, waarbij de vluchtelingenstroom nog lang niet ten einde is en de opvangtermijn onbekend. Uit het Veiligheidsberaad werd duidelijk dat het met de rijksvergoeding grosso modo wel goed lijkt te komen, gelet op de door het kabinet bevestigde deelregelingen voor onderwijs en huisvesting. Vanuit de regeling voor versneld flexibel bouwen, een van de grootste landelijke thema's, lopen gesprekken met het ministerie van Wonen over stacaravans, in eerste instantie voor de Oekraïense vluchtelingen en daarna voor arbeidsmigranten, 'spoedzoekers', studenten en sociale woningbouw. Het op te vangen aantal van (de eerste) 2.000 over Drenthe lijkt te gaan lukken in de loop van mei. De Veiligheidsregio Drenthe (VRD) wil met de provincie overleggen over gezamenlijke inzet om het gebrek aan personeel en materieel op te lossen. De afstemming vindt landelijk en regionaal plaats in lijn met de constellatie die tijdens de coronaperiode operationeel was. B&W Emmen blijft weg van doorzettingsmacht en

vorderingen vanuit de burgemeester: de bedoeling is deze taakstelling als een teamverantwoordelijkheid op te pakken, waarbij het college de raad zo goed mogelijk erbij probeert te betrekken.
Wethouder Wanders handelt, als eerstverantwoordelijk portefeuillehouder voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen, naar de in februari aangenomen motie. Emmen had het geluk om het voormalige Fletcher Hotel te kunnen inzetten. De gemeente heeft daarbij gebruik gemaakt van de organisatorische knowhow van het COA en medewerkers van de VRD, Rode Kruis, GGD, Legers des Heils, Veiligheidszorg, de brandweer en particuliere vrijwilligers. De steun varieerde om diervoeding, verloskundigen – de eerste Oekraïense baby is inmiddels geboren –, leefgeld, brandveiligheid, maaltijden tot huishoudelijke apparatuur, in fase 2 op te schalen naar onderwijsvoorzieningen, peuterspeelzalen e.d. voor de kinderen. Dankzij deze puike prestatie waren na ruim een week al de eerste Oekraïners te ontvangen. Inmiddels zijn dat er 233 in het Fletcher Hotel, 80 in de particuliere opvang en 20 in Parc Sandur. Voorts is een huisartskamer ingericht op locatie waar huisartsen om toerbeurt dagelijks spreekuur houden en er lopen contacten met ziekenhuis- en (preventieve) tandartszorg. Voor de middellange termijn is gezien de medische en organisatorische ondersteuning enige schaalomvang nodig qua opvang. Hiernaar loopt een inventarisatie. 11 april is, mede dankzij de inzet van Expertisecentrum Anderstaligen, het basisonderwijs gestart in het A-gebouw van het Esdal College voor vier Oekraïense leerlinggroepen waar meteen tot de ‘onderwijsorde van de dag’ kon worden overgegaan. Tegelijk werd onder leiding van een tolk een ouderochtend georganiseerd. Op dezelfde locatie start binnenkort via de internationale schakelklas het voortgezet onderwijs. De volgende stap is werk: veel vluchtelingen willen en kunnen werken. Menso is gevraagd te coördineren in de vacaturebemiddeling. Het vrijblijvende karakter is sinds 1 april verplicht staatsnoodrecht geworden tot humane opvang inclusief Basisregistratie Personen, leefgeldregeling, zorgverzekering voor werkenden, onderwijs en zorg. De rijksbeleidsregels worden op dit moment uitgewerkt. Enkele gemeentelijke teamleiders zijn locatiemanager, naast KCC-medewerkers voor de basisregistratie. Het Rode Kruis heeft aangeboden de dagelijkse bemensing van de opvanglocaties over te nemen.
Wethouder Otter heeft geen nieuwe ontwikkelingen te melden rond de voortgang van Emmen Vernieuwt met de grote bereikbaarheids- en bouwprojecten in en rond Emmen.
Wethouder Rink meldt dat de externe contracten voor beschermd wonen dit jaar zouden aflopen. Het college heeft besloten deze per 1 januari 2023 te verlengen; binnenkort vindt in BOCE-verband (met Borger-Odoorn en Coevorden) de ondertekening plaats.
Burgemeester Van Oosterhout vertelt dat 16 april FC Emmen met in totaal 2.500 (spelers, staf, supporters en gasten) naar FC Dordrecht gaat. Bij winst is promotie naar de Eredivisie zeker gesteld. Rond 1.00 uur ’s nachts keert de spelersbus terug aan de Oude Meerdijk. Dan wordt niets georganiseerd, maar bij promotie worden daar wel de nodige supporters verwacht. 17 april wordt ’s middags op het Raadhuisplein het promotiefeest gehouden; FC Emmen heeft de gemeente gevraagd het te organiseren. Het college fungeert samen met de gedeputeerde sport als gastheren voor de spelersfamilies. Tussen 18.30 en 19.30 uur worden staf en spelers op een groot podium gehuldigd. Mocht FC Emmen niet winnen op 15 april, dan wordt het hele programma met een week verschoven.
Wakker Emmen vraagt of er ook festiviteiten zijn als FC Emmen op 29 april (of wellicht al eerder) kampioen weet te worden van de Eerste Divisie.
Burgemeester Van Oosterhout antwoordt dat de organisatie daarvan aan FC Emmen is. Wellicht vindt naast een huldiging op het Raadhuisplein dan nog een festiviteit in het stadion plaats.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Rondvraag
VVD heeft twee vragen. 1) Klopt het dat de aanleg van de camperplaats P-Noord vertraging oploopt? Is er voor de zomerperiode een probleem? Is de Schapenveenweg niet een betere plek? 2) Er

zijn opnieuw klachten over een bedrijventerrein aan de Dordtsedijk in Klazienaveen. Wat is de status van de huidige en eerdere klachten?
Wethouder Kleine bevestigt het uitstel van de camperplaats op P-Noord, als gevolg van het vertrek van de projectleider. Daar de huidige camperplaats de komende zomer nog gewoon is te gebruiken, staat het project 'P-Noord' niet onder tijdsdruk. Wel zijn de eerste gesprekken met omwonenden al geweest. Dit leverde heel veel aandachtspunten op. B&W willen die met de nieuwe projectleider vormgeven en uitgaan van de expliciete keuze voor P-Noord. De Schapenveenweg voldoet op zich als locatie, maar P-Noord is daar nog geschikter voor.
Wethouder Otter weet dat de klachten over terrein Dordtsedijk al 8-10 jaar lopen. In het verleden speelden enkele gerechtelijke procedures. De gemeente wil nu echt doorpakken en nog dit jaar met een oplossing komen.

PvdA haalt het nieuws aan over de aflopende coronasteunmaatregelen waardoor (met name MKB-) bedrijven in de problemen kunnen komen. Er wordt in de media een golf aan faillissementen gevreesd. Speelt dat ook in de gemeente Emmen? Wat kan het college nog meer doen voor de lokale ondernemers om deze moeilijke tijden door te komen?
Wethouder Rink herkent dit geluid en deelt de zorgen. Na beëindiging van de steunmaatregelen is er zeker een hiaat. De uitgestelde inkomsten komen niet terug, de uitgestelde betalingen wel. B&W willen hier iets aan doen. Er lopen veel contacten hierover met Emmen Vlinderstad en de lokale afdeling van Horeca Nederland. In Emmen gaat het om 7.500 KvK-inschrijvingen. Die zullen niet alle in beeld zijn. Mocht een ondernemer in de problemen zijn of komen, dan kan men zich bij het digitale loket melden via economie@emmen.nl. Als de gemeente kan faciliteren, zal zij dat niet nalaten, zoals gebeurd is met de vergunning voor uitgebreidere horecaterrassen. Er is nog geen zicht op een lokale faillissementsgolf. Op dit moment spelen meer de krappe arbeidsmarkt en de oplopende kosten van (bouw)materialen.

50PLUS vraagt waarom niet eerder maatregelen zijn genomen na het ontstane data-informatielek, dat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) al eind oktober 2020 publiceerde. Pas negen maanden later werd het bekend. De fractie maakt zich zorgen over de persoonsinformatie van de kwetsbare Wmocliënten. Het datalek lijkt nu overigens goed gerepareerd.
Wethouder Otter memoreert dat het lek in de zomer van 2021 is gedetecteerd. Toen zijn maatregelen genomen om het lek te dichten. Dit is gemeld aan de AP, die in december 2021 schriftelijk opdroeg, de betrokkenen te informeren. Daarna is enkele weken intern onderzoek gedaan om de problematiek te verhelderen. Het bleek dat de gegevens niet zijn gedownload of gebruikt, maar aan de hand van het loggingsysteem is niet uit te sluiten dat een onbevoegd iemand de gegevens, die overigens nog uit 2017 dateren, heeft ingezien. Al vonden B&W het niet proportioneel, na oplegging door de AP is er toch voor gekozen alle personen te informeren.

PVV brengt de traditie van paasvuren in van de komende periode. Het aantal vuren lijkt steeds verder af te nemen. Uit navraag blijkt dat de strengere regelgeving de organisatoren weerhoudt. Zo staat alweer een traditie onder druk om te verdwijnen, wat de PVV zeer betreurt. Voert de gemeente hierbij een ontmoedigingsbeleid uit en ziet het college nog een toekomst voor paasvuren?
Burgemeester Van Oosterhout ontkent dat er sprake zou zijn van gemeentelijk ontmoedigingsbeleid. Wel zijn de brandveiligheidsnormen aangescherpt en, belangrijker, er is nieuw klimaat- en stikstofbeleid. Hierdoor zijn er organisatoren afgehaakt. Al loopt het aantal vuren in Drenthe en Emmen niet heel hard terug, het college is gezien de contouren van het nieuwe (rijks)beleid wel somber gestemd over de toekomst van deze Paastraditie.

D66 complimenteert B&W voor de uitleg over en inzet voor de vluchtelingenopvang uit Oekraïne. Is dit aanleiding voor latere permanente opvang in stacaravans en andere tijdelijke onderkomens, gezien de vluchtelingensituatie in landen als Jemen, Libië, Eritrea, Syrië, Afghanistan, Iran en Irak?

D66 twijfelt niet aan de inzet van het college, maar een tussentijdse voorziening voor statushouders zoals in Eelde, in afwachting van een sociale huurwoning, verdient de aanbeveling. Hiermee zijn capaciteitsproblemen bij de vluchtelingenopvang op lange termijn te voorkomen.
Wethouder Wanders wijst op de bestaande permanente opvang op de COA-gezinslocatie in de gemeente. Het COA organiseert nationaal de opvangcapaciteit. Emmen sloot onlangs met het COA een bestuursovereenkomst voor tien jaar als basis voor de opvang. Voor de opvang van Oekraïners geldt sinds kort staatsnoodrecht. Tegelijk is het college bewust dat brandhaarden elders in de wereld meer vraagstukken gaat opleveren. Dit moet eerst landelijk afgestemd worden met het COA om te zorgen voor permanente opvangplekken. Bij het gezamenlijke initiatief van statushoudersopvang in Eelde was ook Emmen betrokken. De gemeente Emmen kijkt zelf al langer naar maatregelen om die doorstroom te bevorderen. Op de Emmense COA-locatie is sprake van gezinsherenigingsplekken waar een oplossing voor moet worden gevonden. Sec verschuiven van tijdelijke opvangplekken brengt niet de oplossing, voor gezinshereniging moeten structurele oplossingen komen.

GroenLinks vraagt bij de collegebrief over de TONK-regeling en de energietoeslag om welk totaalbedrag het daarbij gaat en of is er nog geld over is in de betreffende reserve.
Wethouder Wanders haalt het collegebesluit van 12 april aan om de energietoeslag toe te passen voor de categorie tot 120 procent van het wettelijk sociaal minimum – dit naar aanleiding van de door de minister gegeven garantie over voldoende rijkscompensatie aan gemeenten. Naar verwachting komt de gemeente Emmen daarop tekort. Het college gaat ervan uit dat het Rijk dit aanvult. Als achtervang zit 1,3 miljoen in de TONK-reserve. Dit lijkt op termijn weer beschikbaar te komen voor andere inkomensgroepen in relatie tot de vergoeding van energielasten.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Verordening Klachtbehandeling Emmen

Inspreker

De heer Westerbeek (inwoner) meent vanuit zijn ervaring als jarenlang ombudswerker en de vele persoonlijke gesprekken met inwoners die in conflict zijn met de gemeente, dat de werkwijze in de klachtverordening niet onafhankelijk genoeg is. De slager keurt nog steeds zijn eigen vlees, want de eerstvolgende leidinggevende neemt een klacht over zijn of haar eigen medewerker in behandeling. Bij een eigen klacht ging de heer Westerbeek te rade bij de Nationale Ombudsman, die in 2018 de gemeente adviseerde een onafhankelijke klachtbehandeling op te zetten. Deze verordening zet de niet-onafhankelijke werkwijze voort, alleen dan met procesbeschrijvingen. De klachtenfunctionaris moet de klacht onafhankelijk kunnen behandelen zonder medewerkers te bevooroordelen. De gemeente moet zich bij tegenstrijdige verklaringen te onthouden van beoordeling. Dit is ook in lijn met hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht. De toenmalige wethouder beloofde in 2018 de casus van de heer Westerbeek ter lering en verbetering in te brengen. Dit blijkt niet uit de verordening. Graag ziet hij dit alsnog geborgd, mede op grond van meerdere klachten van inwoners. Hun belang en perspectief moet bij elke klacht vooropstaan om hun vertrouwen in de overheid te herstellen. Voelen zij zich onvoldoende gehoord, dan kunnen zij de Nationale Ombudsman om een oordeel vragen. In de casus van heer Westerbeek duurde dat twee jaar, onacceptabel lang. Daarom is het beter om eindelijk een algemene, onafhankelijke en gezaghebbende gemeentelijke ombudsfunctionaris aan te stellen voor alle beleidsterreinen, eventueel te verkiezen via een referendum. De gemeente wil de klachtbehandeling liever in eigen hand houden. Met een onafhankelijke ombudsfunctie zijn gezichtsverlies en imagoschade juist beter te voorkomen, door te sturen op maatwerk en dienstbaarheid. Door de organisatie procesmatiger en integraler in te richten en medewerkers op objectievere attitude te trainen, zijn klachten beter te voorkomen. Dit voorkomt dat klagers slachtoffer worden van rancune of andere emoties bij de beoordeling. In vijf grote(re) gemeenten is een ombudsfunctionaris al actief. Los hiervan het verzoek om de politiecapaciteit in de wijken op te scha-

len. Nu kunnen aangiftes vaak niet behandeld worden en hebben wijkagenten veelal geen tijd om persoonlijk langs te komen na fysieke mishandeling. Dit heeft de heer Westerbeek zelf meegemaakt en ook van meerdere inwoners vernomen. Vandaar ook hierbij de roep om actie.

Voorzitter Bos citeert vooraf dat het voorgestelde besluit onder voorbehoud van instemming door de ondernemingsraad zou zijn. Dit is onjuist, de OR kan de raad niet overrulen. De tekstpassage wordt voor de raadsvergadering van 28 april aangepast.

Eerste termijn
Wakker Emmen ziet een klacht als spiegel die de raad (on)gewild wordt voorgehouden en daarom altijd serieus moet worden genomen. De oorzaak ligt vaak bij onvrede over een regel of werkwijze. Jaarlijks worden 200 klachten afgehandeld, maar elke klacht is anders. Hier kan de gemeente van leren en in de toekomst proberen te voorkomen. De fractie is blij met deze verordening met duidelijke procesbeschrijving om elke klacht snel, zorgvuldig en adequaat af te handelen. De *'burger'* – beter is het woord 'inwoner' – moet zich gehoord en serieus genomen voelen. Hierdoor is het vertrouwen in de overheid te herstellen. De fractie vraagt zich af of de hele klachtbehandeling niet over te veel schijven (negen) gaat en of alle klachten, ook over een EOP, soortgelijk worden behandeld. Graag een concretere afhandeltermijn dan *'maximaal tien weken'*; de periode hierna tot definitieve beoordeling wordt niet beschreven. Graag ook daar een limiettermijn om de druk op de behandeling te houden. Wanneer wordt de verordening geëvalueerd voor eventuele wijzigingen?

PvdA vindt de klachtenregeling een goede zaak om die gestructureerd vast te leggen. Dit past bij een betrouwbare overheid, ook bij klachten. De PvdA ziet het liefst dat zowel de raad als de inwoners het jaarverslag krijgen, uiteraard geanonimiseerd – dit in het belang van transparantie en betrouwbaarheid. De verordening is nogal intern gericht. Hoe wordt de procedure extern bekendgemaakt voor de inwoners? Hoe is te zorgen dat de ambtenaren en bestuurders leren van vaak terugkerende klachten om te komen tot verbetertrajecten?

CDA vindt het een goede en leesbare verordening. De term 'klachtbehandeling' is goed gekozen, beter dan 'klachtafhandeling'. Doel is de klacht behandelen met de nieuwsgierigheid om ervan te leren in plaats van over te gaan tot de orde van de dag. Die zelfreflectie komt matig terug in de procesbeschrijving, alleen via het jaarverslag en kwartaalrapportages. Daarmee is de urgentie weg. Voorstel is na elke klacht te kijken naar kwaliteitsverbetering. Wat vinden B&W van de mening van de inspreker over de slager die zijn eigen vlees keurt?

VVD is tevreden met deze verordening. Zij is benieuwd naar 'the lessons learned'. Dat het communicatieplan nog moet worden opgezet, is een gemiste kans. Deze vergadering was hiervoor het geijkte moment geweest, want communicatie is essentieel bij het voorkomen van klachten.

SP is positief over de verordening. Het is zeker van belang om klachten adequaat te behandelen. De procedure moet niet alleen eenvoudig en begrijpelijk zijn, maar ook goed toegankelijk. De verwerkingsperiode moet zo kort mogelijk zijn, gevolgd door integrale terugkoppeling naar klager.

De voorkeur van de **PVV** ligt meer bij een onafhankelijk bureau. Dan hebben inwoners het gevoel van onpartijdigheid. Informele klachten lijken niet te worden geregistreerd. Dit zou alsnog moeten. Is het een idee om de klager na afloop een beoordelingscijfer te laten geven en dit vast te leggen?

Voor de **ChristenUnie** lijkt de verordening conform de wettelijke richtlijnen ingericht. Dan is het de kunst dat de gemeente c.q. de ambtenaar er ook naar handelt. De klachtbehandeling hoeft niet per se een extern orgaan te zijn. Een gemeente kan zelf het beste haar eigen handelen beoordelen en bij een klacht over een product gaat de koper ook terug naar de winkel. Uiteraard moet de klager

zichzelf wel serieus genomen voelen. Zowel in de wet als in de verordening staat expliciet dat de behandelend functionaris niet bij de klacht zelf betrokken moet zijn geweest. Dat geldt dus ook voor de direct leidinggevende van de medewerker aan wie de klacht is geadresseerd. Met de eenvoudige en transparante procedure lijkt de gemeente goed uit te voeten te kunnen. Het is goed na verloop van tijd de verordening te evalueren.

D66 ziet elke klacht als gratis advies over de eigen werkwijze. De verordening is op twee punten aan te scherpen. Deze moet helder en bondig zijn. De omschrijving in artikel 4.1 om een klacht *'zo spoedig mogelijk'* in behandeling te nemen, is onduidelijk. Liever koppelt D66 daar een aantal werkdagen aan vast. Dan is de klachtencoördinator hieraan te houden. Voorts biedt de verordening geen mogelijkheid voor anonieme klachten. Tijdens de introductiemarkt was te horen dat anonieme klachten niet ontvankelijk waren omdat die niet aan alle voorwaarden voldoen. Maar er kunnen gegronde redenen zijn voor een informele klacht, zoals een persoonlijke relatie met een ambtenaar, angst voor de omgeving of terughoudendheid voor mondelinge toelichtingen. Klachten zijn een unieke mogelijkheid voor zelfreflectie. Maar in de procesbeschrijving mist zelfreflectie als laatste stap na de definitieve behandeling. Aandacht voor klachten waarborgt de kwaliteit en continuïteit van klachtbehandeling. Doel daarbij is de organisatie hierop stapsgewijs te verbeteren. De (enige) klachtencoördinator zegt het huidige aantal van 200 klachten goed te kunnen behandelen. Hoe is gezien de gevoeligheid van dit proces tunnelvisie bij de oordeelsvorming te voorkomen? Wat als de coördinator een tijdlang uitvalt? Zien B&W om die reden ruimte voor verbreding van deze functie? D66 ziet graag het jaarverslag hetzij geanonimiseerd, hetzij vertrouwelijk ter inzage tegemoet. Daarvan kan ook de raad leren.

GroenLinks ziet de klacht naast gratis advies ook als cadeautje. Een inwoner neemt immers de moeite de gemeente te attenderen op een misstand. De klachtencoördinator krijgt een belangrijke rol met grote verantwoordelijkheid in de contacten met de inwoners. Is deze er voor de ambtenaren of de inwoners? De laatsten moeten serieus worden genomen. Het gevoel van de inspreker leeft bij meer mensen. Daarom ziet GroenLinks liever een onafhankelijke coördinator. Als een klant voor een klacht niet bij de winkel terechtkan, kan hij dat immers ook bij overkoepelende organisaties.
ChristenUnie verbaast zich over de roep om externe klachtbehandeling. Dit houdt dus 345 nieuwe klachtorganen voor alle Nederlandse gemeenten, plus nog extra voor alle andere overheidsinstanties. Als een klager niet tevreden is over de behandeling, is er altijd de Nationale Ombudsman.
GroenLinks betoogt dat het enigszins op afstand worden georganiseerd. Dit vergroot het vertrouwen in de overheid. Het gaat vaak om de combinatie van grote problemen en het al heersende gevoel niet serieus te worden genomen door de overheid. In de verordening ontbreekt een stuk reflectie en zelflerend vermogen.

Forum voor Democratie wil aan de al gestelde vragen de vraag toevoegen of het wel verstandig is om de slager zijn eigen vlees te laten keuren. Dit blijkt nu wel uit de verordening. Wat is de motivatie hiervoor?

50PLUS wil de klachtbehandeling binnen de gemeente houden en onderschrijft dus het betoog van de ChristenUnie. Komt er straks een centraal klachtenloket of gaat dat per afdeling? De raad heeft zeker behoefte aan het jaarverslag. Daarom moet naast de gemiddelde doorlooptijd ook de toepasselijke afdeling worden vermeld voor een goede inzage in de aangedragen problematieken.

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout stelt dat de voorliggende klachtenverordening niet of nauwelijks afwijkt van procedures bij bijna alle andere gemeenten. Enkele zaken zijn scherper neergezet. Voor de verslaglegging richting de raad is het jaarverslag plus een periodieke 'thermometer' een goed evaluatie-instrument. Verder is de tip om inwoners via verschillende media aan de voorkant heel

goed te informeren, ook een heel goede voor het vervolg. De cyclus van continue verbetering loopt al standaard bij de bestaande klachtenprocedure. Daarin moet de leidinggevende, of het centrale MT , óf (bij stevige klachten) het hele college c.q. een wethouder/burgemeester de klacht serieus oppakken. De noodzaak tot organisatorische verbeteringen moeten ook niet te groot worden gemaakt. In individuele, losstaande gevallen kunnen zaken gewoon niet goed gaan en dan kan de klager in het gelijk worden gesteld. Ordening naar type of afdeling bij klachten helpt daarbij. Over de roep om onafhankelijke klachtbehandeling: bij ontevredenheid over een product gaat een klant ook niet meteen naar de Consumentenbond, maar eerst naar de winkel van aanschaf. Analoog wordt een klager als principe standaard verwezen naar de betreffende medewerker. In eerste instantie is hiervoor de procedure ingericht volgens de verordening. Biedt die geen afdoende tevredenheid, dan kan klager alsnog terecht bij instanties als de Nationale Ombudsman of zelfs talloze juridische stappen nemen. Anonieme klachten, in wat voor vorm dan ook, maken geen deel uit van voorliggende procedure, maar worden wel degelijk bekeken en op waarde geschat door een leidinggevende, het CMT c.q. het college. Het lastige is dat dan geen gesprek met klager mogelijk is. De behandeling vindt centraal plaats bij de (uitstekend functionerende) klachtencoördinator. Dat is tevens een handig periodiek aanspreekpunt voor de burgemeester, de wethouder interne dienstverlening en de gemeentesecretaris; inzet van allen is om van iedere klacht te leren. De kwetsbaarheid van de klachtencoördinator is een zaak van adequate bedrijfsvoering c.q. beschikbare vervanging, zoals dat gewoonlijk gebeurt bij specifieke deskundigheid in de organisatie. Door een procedure als deze uit te schrijven, ontstaan vanzelf veel schijven. In de praktijk gaat de behandeling redelijk snel. Zodra een klacht binnenkomt, krijgt de klager meteen bericht van ontvangst. De suggestie om tot concretere behandeltermijnen te komen, is een goede. Daar elke klacht anders is, blijft het lastig om hier vaste termijnen aan te hangen. Over te lange behandeltermijnen krijgt de gemeente overigens maar heel weinig kritiek van inwoners.

Inspreker
De heer Westerbeek (inwoner) betoogt dat de Nationale Ombudsman pas in beeld komt na afronding van de gemeentelijke klachtprocedure. Dat kan lang duren vanwege de vele klachten bij de Ombudsman. Volgens de Ombudsman moet elke schijn van partijdigheid worden vermeden. Zodra een inwoner dat gevoel heeft, is een klachtbehandeling al mislukt. Er wordt een hoop gezegd in de eerste termijn, maar met weinig realiteitszin over het beeld dat de inwoner heeft. De heer Westerbeek roept raadscommissie en college op, de voorgestelde procedure nog eens goed te heroverwegen. Een onafhankelijk bureau is beter om de klachten professioneler, ook communicatief, te behandelen. Een klager ervaart een leidinggevende die de klacht behandelt tegen een ambtenaar op dezelfde afdeling, niet als onafhankelijk.

Tweede termijn
Wakker Emmen herhaalt zijn niet-beantwoorde vraag inzake klachten over EOP's.
50PLUS vindt EOP's geen onderdeel van het ambtelijk apparaat. Hoe bedoelt Wakker Emmen dit?
Wakker Emmen stelt dat gemeente beleidsregels opstelt waar EOP's zich aan moeten houden. Als inwoners daar problemen mee hebben, dan vraagt de fractie af hoe daarmee om te gaan.
50PLUS zegt dat een EOP wordt gekozen door de inwoners in een dorp of wijk. Een EOP heeft dus geen ambtelijke functie. Inwoners kunnen eventueel het bestuur aanspreken in de ledenvergadering.
Voorzitter Bos meldt dat EOP's door de gemeenteraad worden ingesteld en benoemd. Zij vallen wel degelijk onder het functioneren van de ambtelijke organisatie inclusief beleidsregels. Voor het overige wordt verwezen naar de EOP-verordening.
Volgens **CDA** is elke EOP een vereniging; haar bestuur wordt door de inwoners gekozen.
Voorzitter Bos beaamt dat, maar EOP's worden in de verordening wel aangemerkt als erkende overlegpartners van de gemeente.
VVD weet dat alleen de EOP's van Erica en Zwartemeer door de gemeenteraad worden gekozen, voor het overige door de inwoners.

PvdA wil graag samen met de burgemeester, naast het jaarverslag, de klachtprocedure periodiek evalueren. De vragen over de externe communicatie van de procedure en het al lopende verbeterproces zijn duidelijk beantwoord.

ChristenUnie denkt dat dit voorstel heel goed in lijn is met de Awb-voorschriften over klachten tegen (een persoon werkzaam bij) een bestuursorgaan – en dus niet tegen een extern bureau. Het is sowieso logischer dat een klager eerst bij de gemeente terechtkan. Daartoe dient de verordening met expliciete behandeltermijnen, net als in de Awb. Dit is voor de fractie afdoende. De raad kan dit periodiek met de burgemeester of andere gemeentefunctionarissen evalueren. Als iets structureel niet goed gaat, is op dat moment altijd naar verbeteringen te kijken.

D66 vraagt om bevestiging dat ook alle informele klachten worden geregistreerd. Is het mogelijk de anonieme klachten naar soort ook mee te nemen in het jaarverslag? Dat zou extra helderheid geven.

Forum voor Democratie had om een motivatie gevraagd voor interne klachtbehandeling, maar krijgt een vergelijking met productaankopen te horen. Volgens de verordening gaan de meeste klachten echter over gemeenteambtenaren zelf, niet over de procedure. Graag een reactie.

50PLUS beluistert dat B&W en de gemeentelijke organisatie van klachten willen leren. Geldt dat ook als over één afdeling meerdere klachten komen? Worden die meegenomen in de functioneringsgesprekken?

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout geeft aan dat een teamleider bepaalde competenties moet hebben. Bij een klacht moet dus niet de eerste reflex zijn dat het 'wel meevalt'. De gemeentelijke teamleiders gaan zeer serieus om met klachten over hun eigen team. Zij hebben maar één belang: hun team zo sterk mogelijk maken. Zijn er meerdere klachten over één team, dan wordt intern altijd overlegd hoe de werkwijze is te verbeteren. Bij klachten over EOP's is niet relevant of zij al dan niet tot de ambtelijke organisatie behoren. Die maken geen deel uit van de klachtenprocedure, want de bestuursleden behoren tot een andere categorie dan ambtenaren of gemeentebestuurders. Voor EOP-klachten kunnen inwoners allereerst terecht bij de eigen EOP en vervolgens eventueel bij burgemeester c.q. de wethouder EOP. De suggestie om anonieme klachten ook te registreren op type, is waardevol voor het jaarverslag. Veel klachten gaan over onheuse bejegeningen. Dat doet aan de genoemde productvoorbeelden niets af. Als een klant zich niet goed behandeld voelt, moet hij of zij in eerste instantie terug naar de gemeente. De betreffende teamleider gaat daar dan heel serieus met de klager over in gesprek.
ChristenUnie vult aan dat ambtenaren niet voor niets een eed afleggen, mede op grond van de integriteitscode. Houdt een ambtenaar zich daar niet aan, wordt die daarop aangesproken. Dit fungeert ook al als voorportaal voor de klachtenprocedure.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7B. Verordening alleenrecht Stichting Veiligheidszorg Drenthe (SVD)
Eerste termijn
Forum voor Democratie ziet liever volledig bevoegde politieagenten in plaats van boa's op straat, maar daar gaat het Rijk over. Er heeft zich nog geen enkele partij gemeld om het werk inzake alleenrecht voor SVD uit te voeren; die kans lijkt ook in de toekomst zeer klein. Is na deze, door de accountant opgemerkte onrechtmatige uitgaven een aanbestedingsprocedure uitgezet waar SVD op kon inschrijven? Of ging men direct over op het boa-alleenrecht? In bijlage 1 staat onder artikel 4

dat alleen het onderwijsdomein niet naar SVD gaat. Maar op haar website staat dat zij alleen taken verricht voor openbare ruimte en openbaar vervoer. Blijft dit zo of krijgt SVD nog meer domeinen?

GroenLinks noemt de betreffende onrechtmatige uitgaven wel wat slordig van de gemeente. Waarom heeft zich nog geen andere partij gemeld om deze diensten uit te voeren? Hoe groot is die kans dat andere partijen alsnog aankloppen?

SP staat positief tegenover deze verordening, zolang de kwaliteit van deze dienstverlening maar gewaarborgd blijft.

50PLUS vraagt zich af of bij veranderende omstandigheden of speciale nieuwe diensten nog uitwijkmogelijkheden zijn voor de periode daarna.

PvdA ziet dat ook andere gemeenten zich graag aansluiten bij het grote succes van SVD als een soort leerwerkbedrijf voor veel medewerkers. Bijzonder is dat de drie BOCE-burgemeesters bij SVD bestuursleden zijn voor andere gemeenten. Voorheen vond de accountant de gemeentelijke uitgaven voor het alleenrecht van boa's niet (helemaal) onrechtmatig. Deze constructie zou volgens een externe jurist voldoen; dat zou altijd zo moeten zijn bij de gemeente. Emmen koopt boa's in bij SVD voor specifieke activiteiten tegen een marktconforme prijs. Dat is voorstelbaar, maar hoe verhoudt zich dit tot een eerlijk en fatsoenlijk salaris voor de boa's? De PvdA vindt het een essentiële gemeentetaak om leerwerkplekken te faciliteren bij wijze van social return on investment. Het wordt tijd om medewerkers die via externe organisaties aan het werk zijn bij de gemeente, in dienst te nemen. Wat is in die zin de status van de baliemedewerkers?

Wakker Emmen vindt de aanleiding voor deze verordening duidelijk, waarmee het beoogde effect wordt gewaarborgd: het leveren van kwaliteitsdienstverlening. De fractie onderschrijft de argumentatie hierbij. De kanttekeningen zijn onvoldoende steekhoudend om tegen dit raadsvoorstel te zijn.

ChristenUnie wijst op de oorsprong van dit soort constructies: de Melkertbanen uit de jaren negentig. Dat werkte heel goed in Emmen en groeide uit naar heel Drenthe. De fractie is content met de voorgestelde constructie om die rechtmatig te maken. Stel dat er, al speelt dat nu niet, sprake wordt van onenigheid over de geleverde prestaties, hoe is deze constructie te beëindigen?

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout dankt voor de brede steun voor deze verordening. Het is geen start van een aanbesteding, het is een voortraject. Het klopt dat de accountant de bestaande uitgaven als rechtmatig aanduidde, maar dat was al langer bekend bij het college. Dit kon niet langer doorgaan, men wilde zo'n belangrijke dienstverlening door een organisatie die zo goed bekend is met de couleur locale in Emmen, niet op het spel zetten. De verordening is juridisch zorgvuldig getoetst. Als de dienstverlening toch te veel te wensen overlaat, ondanks de jarenlang goede ervaringen, dan is het contract te beëindigen. De arbeidsvoorwaarden van deze kwetsbare groep worden goed bewaakt conform de CAO-afspraken: niet alleen door de gemeente, ook door het SVD-bestuur. Het is inderdaad bijzonder dat de burgemeester van Emmen ook gaat over de OV-toezichthouders in andere gemeenten. Los van dat de portefeuille van de heer Van Oosterhout al voldoende gevuld is, noopt dit tot nadere analyse van de bestuursvorm bij SVD. Twee derde van de toezichthouders doen, aanvullend op de politie, heel goed werk in voornamelijk het openbaar vervoer en het openbaar gebied – soms in een ander domein, maar dat is niet hun kerntaak. Een derde van de medewerkers doet (ook heel goed) baliewerk, van wie velen hiervan al jaren werkzaam zijn in het gemeentehuis. B&W proberen nog dit voorjaar in overleg met de OR met een voorstel te komen om deze mensen (5 fte's) in dienst te nemen bij de gemeente en daarmee onder de ambtelijke CAO te laten vallen.

Tweede termijn
PvdA vindt het fijn te horen dat nog eens goed naar de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers wordt gekeken, een belangrijk punt van de fractie. Nog fijner is de voorgenomen indienstneming van vijf fte's bij de gemeente.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7C. Jaarrekening 2020 NDP B.V., kwartaalrapportages 2021 Wildlands en Atlas Theater, begrotingen 2022 Wildlands

Eerste termijn
Wakker Emmen noemt Wildlands de trots maar ook het zorgenkind van Emmen gezien de financiële gebondenheid met de gemeente. De nieuwe raad is inmiddels bijgepraat. Miljoenen omzet en veel banen zijn als spin-off gerealiseerd dankzij Wildlands. Na de tegenvallende eerste jaren keurde de raad vol vertrouwen eind 2018 de businesscase Wildlands 2019-2030 goed, een realistisch plan dat nieuwe steunaanvragen moest voorkomen. Toch ligt er nu een nieuwe aanvraag. Oorzaak is niet de bedrijfsvoering of het functioneren, maar de coronaproblematiek die het bedrijf keihard trof. Voor belastingen was het jaarresultaat over 2020 1,2 miljoen negatief. Het bezoekersaantal bedroeg 560.000, 45% minder. Dat valt nog mee dankzij de sterke sturing op de kosten. Met iets meer bezoekers was het resultaat al positief geweest. Delen B&W die analyse? Over extra steun voor Wildlands hoeft nu niet lang te worden gediscussieerd. De onderbouwing van de steunbehoefte is duidelijk en de dekking komt uit de coronareserve. Wat is de stand? Wordt veel meer beroep op de reserve gedaan? Zijn additionele stortingen nodig? Door corona is niet te controleren of de businesscase goed in elkaar zat. Heeft het college nog steeds 100% vertrouwen in de nieuwe plannen en een financieel gezonde toekomst, los van coronalockdowns e.d.? Zijn er al bezoekers- en financiële gegevens beschikbaar over het eerste kwartaal van 2022?

PvdA valt op dat Wildlands een enorme berg werk heeft verzet met een betere en gezondere organisatie dankzij het vernieuwde businessplan. Het bedrijf is zich ook bewust van zijn maatschappelijke functie door te werken aan verschillende educatieprogramma's. De fractie is onder druk van de move terug naar een dieren- annex ontdekkings- en ervaringspark met zichtbare dieren, zonder hun welzijn uit het oog te verliezen. Het valt niet mee een organisatie om te turnen met allerlei taakstellingen en veelal minder mensen. Wildlands leek in control, maar toen kwam corona met sluiting van het park en het theater. Met de nieuwe steunaanvraag is de bestaande lening met ten hoogste 5,5 miljoen op te plussen, waarbij het gemeenteaandeel eventueel is te vergroten. De PvdA kan vanwege deze cruciale steun ook niet anders dan instemmen met het voorstel. Tegelijkertijd blijft Wildlans recreatie en toerisme, (in)directe werkgelegenheid en de citymarketing van Emmen positief beïnvloeden. Dankzij het langer verruimen van de rekening-courant heeft de gemeente een goed monitoringinstrument, misschien nog wel meer dan voorheen. Gaan de onvoorziene kosten van de coronasteunmaatregelen en de deels kwijtgescholden huur ten laste van de coronareserve – en daarmee ten koste van andere steunverzoeken?

CDA is enorm trots op de prestaties van Wildlands en het Atlas Theater in de afgelopen moeilijke coronajaren en is erg blij met de bezoekersaantallen, de gerealiseerde kostenbesparingen en de goede reviews. Hopelijk dat 2022 weer een normaal referentiejaar wordt voor de gemeente. Het CDA heeft daar het volste vertrouwen in, stemt in met de voorgestelde steun en wenst Wildlands en het Atlas de komende jaren, met name voor 2022, heel veel succes.

VVD kan zich vinden in de steun uit de coronareserve als logisch gevolg van de coronaperikelen. Wildlans en het Atlas Theater zijn belangrijke voorzieningen in de gemeente en regio. De afgelopen periode is zwaar geweest. Bij Wildlands was een maximale inspanning te zien, waarbij veel werk is verzet en dat stemt de VVD positief. Het Atlas moet nu alles op alles zetten om goede resultaten te

halen, door bijvoorbeeld meer uit de DvhN-zaal en het poppodium te halen. Hoe lang loopt het contract met Q-Park over P-Zuid nog? Worden er samenwerkingen gezocht met andere lokale en regionale partners om meer bezoekers te trekken? Veel bezoekers van Wildlands vertrekken zonder de rest van Emmen te zien. Is het vestigen van de Tourist Info in de cadeaushop op de hoek van het Raadhuisplein een optie om voor meer synergie met het stadscentrum en langere binding te zorgen?
D66 vraagt zich af wat de VVD precies wil van de theaterdirectie: winst, meer bezoekers of grotere voorstellingen.
VVD antwoordt dat qua resultaten meer is te behalen door het Atlas, zowel qua omzet als bezoekers. Het poppodium kan daaraan bijdragen.
D66 vraagt of volgens de VVD het Atlas ook goede resultaten kan behalen zonder winst te draaien.
VVD bevestigt dit. Wildlands werkt al goed samen met het Full Color Festival. Daarin is te zien dat het park midden in de samenleving van Emmen staat.

SP stemt in met het conceptbesluit en hoopt dat de (corona-)omstandigheden positief blijven en de bezoekers Wildlands en het theater weer weten te vinden. Daarmee zijn weer echt zwarte cijfers te noteren nadat alle steunmaatregelen achter de rug zijn.

PVV ziet dat na een moeilijke tijd en met steun van de (rijks)overheid Wildlands overeind is gebleven. De bezoekersaantallen en ook de reviews zijn positief. Al zijn de vooruitzichten volgens Wildlands hoopgevend, de inwoners van de gemeente moeten niet te vroeg juichen. De gemeente moet erop blijven toezien dat de continuïteit, de werkgelegenheid, het dierenwelzijn en de eventuele uitbreiding behapbaar en controleerbaar moeten blijven. Temeer daar de gemeente in crisistijd alle aandelen overnam van dit dure project, waar ook de inwoners aan bijdroegen. Is het niet verstandiger dat de gemeente al het beheer en de uitbreidingen in eigen hand gaat nemen via een separate werkmaatschappij, zodat de investeringen niet onverhoopt verloren gaan als er iets misgaat? Het is het overwegend waard om in de directe omgeving moderne luxe camperplaatsen met sanitair en stroomvoorzieningen te realiseren. Dit kan de gemeente zelfs geld opleveren en trekt extra bezoekers aan voor zowel het park als Emmen-centrum. Landelijk zal er de komende jaren meer aandacht zijn voor toerisme. De PVV vindt dat Wildlands het voordeel van de twijfel moet krijgen. Terugtrekkende bewegingen, laat staan verkoop, leveren alleen maar grotere verliezen op.

ChristenUnie constateert dat het nieuwe businessplan uit 2018 vol enthousiasme is uitgevoerd, waardoor Wildlands in 2019 zelfs voorliep op het budget. Door corona kwam er een enorme knauw in. Ondanks die enorme tegenslagen heeft het team het park erg goed in de benen weten te houden en zo de verliezen beperkt gehouden. Dat is te zien aan het jaarverslag 2020. De gemeente zou niet alleen zichzelf, maar ook de inwoners, enorm teleurstellen als zij niet zou instemmen met nieuwe steun voor dit prachtige park als ambassadeur van Emmen. Het mag een 'voordeel van de twijfel' heten, maar die is gering gezien de goede wil en ambitie van de Wildlands-medewerkers. Hopelijk wordt 2022 een normaal meetjaar om te kijken of het park weer op de goede weg is, met veel spinoff voor de gemeente en heel Zuidoost-Drenthe.

D66 had verwacht in een opiniërende vergadering als deze in debat te gaan met de andere fracties, in plaats van een Q&A met het college. De fractie is blij verrast hoe positief de andere partijen Wildlands en het Atlas Theater benaderen. D66 is bijzonder trots op de prestaties van beide onderdelen. Zeker nu corona aan het eind lijkt te komen, denkt de fractie dat de ingezette lijn weer tot zwarte cijfers gaat leiden. Zij steunt de lijn van de huidige directie en die van het college.
ChristenUnie denkt dat een debat in de commissie altijd goed is, maar dan moeten de partijen wel van mening verschillen. Dat komt vast wel goed bij een ander onderwerp.

GroenLinks is trots op het mooie dierenpark. De raad is na de businesscase van 2018 heel goed meegenomen door de directie en het college over de gerealiseerde verbeteringen. De fractie gaat er-

van uit dat dat ook in de toekomst zo zal zijn. Aan de wachtrijen, de bezetting van de parkeerplaats en de bezoekers in het park zelf ontleent GroenLinks heel veel vertrouwen in 2022 als positief jaar. De fractie spreekt waardering uit voor de inzet van directie en medewerkers, ook tijdens de moeilijke coronajaren, met heel veel positiviteit richting bezoekers.

Forum voor Democratie zag de afgelopen tijd mediaberichten over nog meer steun naar Wildlands en het langer aanhouden van de verruiming van de rekening-courant. De fractie meent dat bedrijven die getroffen zijn door grote bestuurlijke missers als het coronabeleid in de afgelopen twee jaar, snel en adequaat geholpen moeten worden. Op 30 maart verschijnt er een artikel over zwarte cijfers bij Wildlands en een week later een over de coronasteun. Tijdens de informatieavond die dag wordt duidelijk dat er pas zwarte cijfers zijn te schrijven na toekenning van de steunmaatregelen. Hoe kijken B&W aan tegen deze wijze van communiceren? De fractie heeft ambtelijk naar het worstcasescenario gevraagd voor als het toch misgaat. Volgens de dienstdoende ambtenaar zou Emmen dan een artikel 12-gemeente worden, maar wel een met een eigen dierentuin. Langere verruiming van de rekening-courant gaat Forum te ver zonder tegenprestaties voor de inwoners, helemaal vanwege de vier bouwaanvragen in het laatste halfjaar voor een bever- en apenverblijf, een kiosk en herinrichting van het entreegebied. Uitstappen van de gemeente uit het bedrijf zou gigantische risico's met zich meebrengen. Is een andere compensatiewijze mogelijk via een abonnementskorting of gratis entree, zodat de inwoners minder hoeven bij te dragen aan de risico's?

50PLUS ziet Wildlands als het middelpunt van de toeristische stad Emmen, waar de bevolking zeer gelukkig mee is. Maar één groot middelpunt is niet voldoende. Vandaar het pleidooi van 50PLUS voor het weer in ere herstellen van de Toyisten die Emmen ook op de kaart hebben gezet. Heel erg jammer dat naast Wildlands geen florerend geheel is van attracties zoals de kunstwerken van de Toyisten. Die zijn wel nodig om een tweede Barcelona te worden. Vallen Wildlands en het Atlas financieel en juridisch gezamenlijk onder de Noorder Dierenpark B.V.?

Reactie college
Wethouder Otter is blij met zoveel uitgesproken vertrouwen in Wildlands. Het college deelt dit, daar alle seinen voor 2022 op groen staan. Door corona kwam dat er twee jaar lang niet uit. Er zit een goede directie en dito management met fantastisch betrokken medewerkers en vrijwilligers, die de bezoeker met veel positiviteit benaderen. Dankzij de ingrepen van de laatste jaren (oplossen kinderziektes, looplijnen en upgrade Kompasplein) is het park nog veel aantrekkelijker geworden, met een prima waardering tot gevolg. In het verleden was er een wij-zijgevoel, maar dankzij de herstructurering in 2018 verdween dat voor gezamenlijk optrekken met de gemeente, niet alleen financieel maar ook qua samenwerking. Het college houdt de vinger goed aan de pols via rapportages en periodieke overleggen. De jaarcijfers over 2020 laten een goed beeld zien. Ook in het eerste kwartaal van 2022 lopen de bezoekersaantallen voor op de Begroting, en ook voor 2019, en dat ondanks de sluiting in januari. Dat met wat meer bezoekers het park over 2020 in de zwarte cijfers had afgesloten, is iets te positief geredeneerd. Met name de LNV-steunregeling is resultaatafhankelijk: meer resultaat had minder steun opgeleverd. Wildlands en het Atlas zijn onderdelen van Noorder Dierenpark B.V. Wel zitten de activa en de exploitatie in aparte B.V.'s. Mocht een B.V. onverhoopt failliet gaan, dan blijft gemeente dus eigenaar van de andere B.V. In feite draagt de gemeente op dit moment financieel niet bij in de exploitatie. De inwoners hebben daar dus geen nadeel van. Het nadeel van de door Forum geopperde compensatie voor (vaste) bezoekers is dat de resultaten weer onder druk komen te staan. In 2013-2014 zijn allerlei ideeën gegenereerd om de participatie van inwoners te vergroten. Die bleken praktisch gezien niet uitvoerbaar. Op allerlei manieren probeert Wildlands de inwoners aan zich te binden, bijvoorbeeld door diverse voordelen voor abonnementshouders. B&W betreuren dat de gemeente nog wel zo'n vijf jaar vastzit aan het contract met Q-Park. De mogelijkheden van voortijdige beëindiging worden bekeken, maar dat lijkt juridisch complex. Zeer recent is met Wildlands gekeken naar toekomstige veranderingen, waaronder meer sfeer en beleving

op de verbinding van P-Zuid met het Raadhuisplein – naast de herinrichting van het Kompasplein. Een werkgroep gaat zich hierover buigen. De mededeling van zwarte cijfers en een week later over de coronasteun, is inderdaad een wat ongelukkige timing. Dit komt wellicht ook voort uit vanuit een mix van de wil tot transparantie en verraste blijdschap bij de Wildlands-directie, naar aanleiding van de uitstekende zomer 2021 na de zware coronaperiode. Men heeft zich op dat moment onvoldoende gerealiseerd dat de gemeenteraad nog over de extra steun moet besluiten. Zou Wildlands failliet gaan, dan zou dat rampzalig zijn, maar ook dan is de gemeente nog heel ver van de artikel 12-status af. Van de coronareserve worden aan de hand van de claims periodieke inschattingen gemaakt. Op dit moment gaat het college er nog steeds van uit dat er enkele miljoenen speling is, zeker daar nog moet blijken of alle verwachte claims ook werkelijkheid worden. De verwachting is eerder dat er geld overblijft in de reserve. Het college wacht met het eventueel overhevelen naar de algemene reserve tot alle claims definitief bekend zijn.
Wethouder Kleine vindt het bijzonder dat het Atlas Theater als volwaardig onderdeel van het geheel soms te weinig aandacht krijgt in de steundiscussies en de uitgesproken waardering. Die laatste hoort ook zeker toe aan de Atlas-directie en –medewerkers voor hun grote inspanningen de afgelopen periode. Alles op alles moet gezet worden om het theater (financieel) nog beter te laten functioneren, zeker met het poppodium en de DvhN-zaal die nog beter tot hun recht kunnen komen. Over een andere programmatische invulling lopen gesprekken tussen gemeente en het Atlas. Het theater werkt onder de nieuwe directeur in het platform veel intensiever samen met Wildlands over arrangementen e.d. De heel goede suggestie om de Tourist Info onder te brengen bij Wildlands, wordt al verkend. De roep om een moderne camperplaats bij Wildlands is begrijpelijk: B&W kijken continu serieus hoe andere recreatievormen onderdeel kunnen worden van het totaalpakket.

Tweede termijn
PvdA vindt het fijn nog eens te horen dat het wij-zijgevoel met Wildlands van de baan is en de onderlinge samenwerking en de monitoring goed is. Prudent omgaan met de coronareserve gezien de lopende en komende claims, is de reactie waar de fractie op had gehoopt.

CDA constateert dat de pleinaanloop naar Wildlands geen rechtdoet aan de parkbeleving zelf. Dat geldt ook enigszins voor de entree van het Atlas Theater. Kan het college daar meer aandacht aan besteden?

VVD is blij te horen dat het college veelal op één lijn zit over de verdere upgrading van Wildlands en het Atlas Theater. De verlenging van het verruimde rekening-courantkrediet en dat die voor de lening van 10 miljoen niet geldt, is heel duidelijk toegelicht tijdens de recente informatieavond. Corona is nog niet weg, voor hetzelfde geld komen er na de zomer nieuwe beperkende maatregelen.

ChristenUnie is het volledig eens met B&W over de te versterken aantrekkingskracht van beide entrees. Wellicht kan fraaie lichtkunst als op het Raadhuisplein en in de Hondsrugwegtunnel een meerwaarde qua sfeer en beleving bieden aan beide entrees, met name in de schemeruren.

D66 is bijzonder blij met de passie en inzet van de wethouder cultuur en hoopt dat diens houding zo blijft. Er wordt verkend hoe het centrum en de parkentree beter zijn te verbinden. Wellicht kan de raad zelf ook verbetervoorstellen hiertoe indienen?

Reactie college
Wethouder Otter is bereid te kijken naar welke ideeën binnenkomen om beide entrees te upgraden. Mooi dat de raadscommissie ook meedenkt. Als dit concrete voorstellen leidt, dan komt het college hier hoe dan ook mee terug naar de raad voor dekking. Qua zichtbaarheid van de ingang van het Atlas met al zijn glaswerk heeft de architect destijds wat steken laten vallen. Dit had uitdagen-

der en uitnodigender gemoeten. Vandaar de toevoeging van het rode gebouwtje als noodgreep. Wellicht leiden de door de raadscommissie ingebrachte suggesties tot concrete collegevoorstellen.
VVD beaamt dat aanpassingen met geld gepaard gaan. Maar de Atlas-entree iets gezelliger en huiselijk aankleden, hoeft niet erg veel te kosten. Daarmee is al meer omzet mogelijk.
Wethouder Otter is het daarmee eens. Corona speelde ook een rol, maar naast de steriele inrichting kunnen ook aanpassingen als de benaming 'Daniël Lohueszaal' of 'Giraffezaal' in plaats van 'zaal 14', met bijpassende aankleding, meerwaarde geven.
ChristenUnie herinnert bij het laatste aan de schitterende zwart-witportretten in de foyer van de voormalige Muzeval. Wellicht zijn die portretten in het Atlas te hergebruiken?
Wethouder Otter neemt ook deze tip mee in het overleg met Wildlands.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering
10A. Vaststellen notulen gezamenlijke raadscommissie van 14 en 17 februari 2022
Voorzitter Bos stelt vast dat de notulen van 14 en 17 februari 2022 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium
D66 ziet bij nader inzien af van agendering van stuk 11L over het datalek, in afwachting van de toegezegde B&W-antwoorden op de schriftelijke fractievragen.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting
Voorzitter Bos sluit de vergadering om 21.57 uur onder dankzegging.